

ZASTOSOWANIE PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

L A B O R A T O R I U M

LABORATORIUM SPECJALIZOWANYCH UKŁADÓW SCALONYCH I PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

WYKAZ ĆWICZEŃ LABORATORYJNYCH

1. Środowisko programistyczne VisualDSP: budowa projektu, edycja, kompilacja, uruchamianie, debugowanie, podgląd zasobów procesora. Podstawowa struktura pliku assemblerowego. Operacje ALU
2. Operacje jednostki MAC i SHIFTER.
Realizacja pętli. Dzielenie. Sterowanie diodami LED
3. Flagi: obsługa diod LED i przycisków. Przerwania: IRQ 0-2
4. TIMER. Bufory pierścieniowe,
Audio Shell – podstawowy program wejścia/wyjścia. Filtracja
5. Efekty dźwiękowe: Generacja funkcji sinus,
Opóźnienie (Delay), Przesuwnik fazy (Phaser)
6. Efekty dźwiękowe: Pitch Shifter
7. Efekty dźwiękowe: Pogłos (Reverb)

Zajęcia odbywają się co 2 tygodnie po dwie godziny.
Wszystkie zespoły ten sam temat.

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

LABORATORIUM SPECJALIZOWANYCH UKŁADÓW SCALONYCH I PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

ĆWICZENIE NR 1

ŚRODOWISKO PROGRAMISTYCZNE VISUALDSP: BUDOWA PROJEKTU, EDYCJA, KOMPILACJA, URUCHAMIANIE, DEBUGOWANIE, PODGLĄD ZASOBÓW PROCESORA. PODSTAWOWA STRUKTURA PLIKU ASEMBLEROWEGO. OPERACJE ALU

WYMAGANA jest ogólna znajomość budowy procesora ADSP 21161 oraz zasobów znajdujących się na płycie uruchomieniowej (rodzaje przetworników, dostępnych innych układów wejścia/wyjścia, wielkości pamięci itp.). Obszary zastosowań procesorów sygnałowych.

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Uruchomienie programu VisualDSP oraz połączenie oprogramowania z platformą sprzętową.
  - a) Zakładanie nowej sesji, wybór procesora, testowanie dostępności płyty uruchomieniowej, diody LED- wskaźnik przejęcia kontroli nad procesorem
  - b) sytuacje newralgiczne: brak połączenia, niepomyślne zakończenie testu, reset
2. Zakładanie nowego projektu
  - a) omówienie zasad i położenia niezbędnych plików (.asm i .ldf)
  - b) włączanie plików do projektu i tworzenie nowych
3. Kompilacja: build, rebuild. Klawisze skrótów. Błędy kompilacji – omówienie.
4. Podgląd wybranych zasobów procesora: Register File, Status register, disassembly. Zmiana sposobu wyświetlania wartości w rejestrach.
5. Uruchamianie programu. Klawisze skrótów. Praca ciągła i krokowa.
6. Podstawowa struktura pliku assemblerowego. Operacje dodawania.
7. Wykonać wszystkie operacje jednostki Arytmetyczno-logicznej sprawdzając register file oraz status register. Zanotować zachowanie procesora (zmiany wartości i statusu)

SPRAWOZDANIE powinno zawierać omówienie poszczególnych kroków wykonywanych podczas laboratorium, tabelaryczne zestawienie wykonanych operacji. Należy porównać uzyskane wyniki z informacjami o poszczególnych instrukcjach dostępnymi w literaturze.

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

LABORATORIUM SPECJALIZOWANYCH UKŁADÓW SCALONYCH I PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

ĆWICZENIE NR 2

OPERACJE JEDNOSTKI MAC I SHIFTER. REALIZACJA PĘTLI. DZIELENIE. STEROWANIE DIODAMI LED

WYMAGANA jest znajomość budowy jednostki ALU, MAC i SHIFTER oraz komend wykonywanych przez poszczególne jednostki.

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Wykonać operacje jednostki MAC sprawdzając status poszczególnych operacji.
2. Wyjaśnić zasadę wykonywania mnożenia i formatu danych wejściowych
3. Wykonać operacje jednostki SHIFTER sprawdzając status poszczególnych operacji. Zwrócić szczególną uwagę na operacje LSHIFT i ASHIFT – podać różnice
4. Budowa pętli: omówienie konstrukcji do `..until lce`, zagnieżdżenia. Realizacja opóźnień.
5. Wykonać przewidziane przez prowadzącego przykłady.
6. Zapoznać się z algorytmem dzielenia. Wykonać przykłady i zastanowić się nad wykonywanym algorytmem
7. Wykonać program bezpośredniego sterowania diodami LED. Omówić kroki niezbędne do sterowania diodami.
8. Wykonać sterowanie diodami z wykorzystaniem rejestru `ustat2`

SPRAWOZDANIE powinno zawierać omówienie poszczególnych kroków wykonywanych podczas laboratorium, tabelaryczne zestawienie wykonanych operacji. Należy porównać uzyskane wyniki z informacjami o poszczególnych instrukcjach dostępnymi w literaturze. Przedstawić algorytm dzielenia w postaci blokowej na bazie danych rzeczywistych

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

ĆWICZENIE NR 3

FLAGI: OBSŁUGA DIOD LED I PRZYCISKÓW. PRZERWANIA: IRQ0-2

WYMAGANA jest znajomość sposobu obsługi flag w procesorze oraz konstrukcji projektów do realizacji obsługi przerw od przycisków. Maskowanie przerw.

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Wykonać program, który pięciokrotnie włączy i wyłączy wszystkie diody (wykorzystać wcześniej zdobytą wiedzę na temat opóźnień)
2. Wykonać program sukcesywnego włączania poszczególnych diod z czasem t_1 , okresem oczekiwania t_2 , czasem wyłączenia diod t_3 i czasem przerwy t_4 .
3. Omówienie sterowania przyciskami Flag0-3. Wykonaj program, który włączy odpowiednie diody po naciśnięciu przycisków
4. Wykonaj program, który zmieni ilość zaświeceń w zależności od wybranego przycisku lub efekt świetlny: *oooo*//o*oo*o//oo**oo//o*oo*o//*oooo*
5. Omówienie projektu zawierającego obsługę przerw IRQ0-2

SPRAWOZDANIE powinno zawierać omówienie poszczególnych etapów laboratorium, przedstawienie realizowanych kodów źródłowych oraz omówienie wyników działań. W sprawozdaniu należy, na bazie literatury, omówić rejestr mode1, mode2 oraz imask.

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

LABORATORIUM SPECJALIZOWANYCH UKŁADÓW SCALONYCH I PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

ĆWICZENIE NR 4

TIMER. BUFORY PIERŚCIENIOWE, AUDIO SHELL – PODSTAWOWY PROGRAM WEJŚCIA/WYJŚCIA. FILTRACJA

WYMAGANA jest znajomość timera i realizacji przerwania od timera, budowy rejestru mode1, mode2 i imask, sposobu realizacji bufora pierścieniowego na procesorze ADSP21161 i realizacji struktury filtrów cyfrowych FIR

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Zrealizuj program przełączający diody LED w takt przerwania od timera
2. Napisz program obsługujący bufory pierścieniowe (Bit Set/Clr MODE1 CBUFEN)
  - a) Porównaj działanie obu funkcji Set/Clr . Odpowiedz: jaki wpływ ma ustawienie lub zerowanie CBUFEN
  - b) Zmień wartość M na >1 zarówno dodatnia jak i ujemną
3. Otwórz i uruchom przygotowany przez prowadzącego projekt AudioShell. Wykonaj modyfikację zmiany panoramy sygnału z mikrofonu (głośności L/R)
4. Uruchom program filtracji, sprawdź jak zmienia się działanie programu pod wpływem naciskania przycisków (push buttons). Opisz działanie
5. Przeanalizuj strukturę procedury filtracji, sprawdź zawartość plików *.dat. Wykreśl je w programie MATLAB
6. Zmodyfikuj program filtracji dodając piąty i szósty filtr o wybranej i zaprojektowanej częstotliwości granicznej (MATLAB FDATool)

SPRAWOZDANIE powinno zawierać omówienie poszczególnych etapów laboratorium, przedstawienie realizowanych kodów źródłowych oraz omówienie wyników działań.

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.
4. Analog Devices. Using The Low-Cost, High Performance ADSP-21161 SIMD Digital Signal Processor For Digital Audio Applications

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

LABORATORIUM SPECJALIZOWANYCH UKŁADÓW SCALONYCH I PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH

ĆWICZENIE NR 5

EFEKTY DŹWIĘKOWE: GENERACJA FUNKCJI SINUS, OPÓŹNIENIE (DELAY), PRZESUWNIK FAZY (PHASER)

WYMAGANA jest znajomość algorytmów efektu delay i phaser oraz sposobu ich implementacji na procesorze SHARC. Realizacji generowania dźwięku metodą wavetable

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Uruchom projekt Sinegenerator. Przeanalizuj jego działanie. Dostosuj do poleceń prowadzącego.
2. Przeanalizuj projekt MonoStereoDelay. Uruchom i określ działanie IRQ oraz Flag2. Wykonaj zmiany zgodnie z poleceniem prowadzącego.
3. Przeanalizuj projekt Phaser_Effect. Uruchom i określ działanie IRQ oraz Flag2. Wykonaj zmiany zgodnie z poleceniem prowadzącego.

SPRAWOZDANIE powinno zawierać opis generowania funkcji sinus: blokowo i w kodzie asemblera z komentarzami i wnioskami.

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.
4. Analog Devices. Using The Low-Cost, High Performance ADSP-21161 SIMD Digital Signal Processor For Digital Audio Applications
5. Sophocles. J. Orfanidis Introd. to Signal Processing Section 8.2.2, Eq.(8.2.22) - 1996, Prentice-Hall

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

ĆWICZENIE NR 6

EFEKTY DŹWIĘKOWE: PITCH SHIFTER

WYMAGANA jest znajomość zasady tworzenia efektu pitch-shifter (na bazie dostępnego projektu w VisualDSP 4.5 i literatury)

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Przeanalizować zasadę działania efektu, określić jego parametry
2. Zmodyfikować program tak, aby:
  - a) wyłączyć wszystkie przyciski za wyjątkiem FLG2
  - b) usunąć słyszany dwugłos pozostawiając jedynie wyższy głos (bez głosu bezpośredniego)
3. Dokonać zmian efektu zgodnie z poleceniem prowadzącego

SPRAWOZDANIE powinno zawierać opis działania efektu pitch-shifter zaimplementowanego w uruchamianym projekcie. Wyraźnie wyodrębnić bloki funkcjonalne w plikach `Pitch_Shifter_One.asm` oraz `Pitch_Shifter_Two.asm`

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.
4. Analog Devices. Using The Low-Cost, High Performance ADSP-21161 SIMD Digital Signal Processor For Digital Audio Applications
5. De Götzen A., Bernardini N., Arfib D. Traditional (?) implementations of a phase vocoder: the tricks of the trade, DAFX-00, 37-44, December 7-9, 2000, Verona, Italy
6. Zolzer, Udo *DAFX book* (Rozdział 8. Time-frequency processing), John Weley, 2007
7. Zolzer, Udo *DAFX book* (8.4.4), John Weley, 2007

**ZASTOSOWANIE
PROCESORÓW SYGNAŁOWYCH
LABORATORIUM**

ĆWICZENIE NR 7

EFEKTY DŹWIĘKOWE: POGŁOS (REVERB)

WYMAGANA jest znajomość podstaw tworzenia efektu pogłosu oraz podstawowych rozwiązań (Moorer, Dorato, Schroeder)

PRZEBIEG ĆWICZENIA

1. Uruchomić odpowiednio projekty ReverbDelay(FloydTheWall) oraz PlateReverb_&_StereoChorus
2. Określić dostępne parametry i zmodyfikować je zgodnie z zaleceniami prowadzącego
3. Zmodyfikuj dowolny projekt efektu reverb dla procesora 21065 i uruchom na procesorze 21161.

SPRAWOZDANIE powinno zawierać opis możliwości poszczególnych algorytmów oraz opis wyraźnie wyodrębnionych poszczególnych grup funkcjonalnych w ww projektach (w plikach głównych)

LITERATURA

1. ADSP-21161 SHARC: DSP Hardware Reference.
2. ADSP-21161N EZ-KIT Lite. Evaluation System Manual.
3. The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal Processing.
4. Analog Devices. Using The Low-Cost, High Performance ADSP-21161 SIMD Digital Signal Processor For Digital Audio Applications
5. Zolzer, Udo *DAFX book* (Rozdział 6.5), John Weley, 2007
6. Fernando A. Beltrán†, Matlab Implementation of Reverberation Algorithms. Dostępny w wersji elektronicznej.